

og som blev omtalt igaar af et andet æret Medlem. Det gaar ud paa, at der meget snart maa blive truffet en Ordning med Hensyn til Overfartsforholdene ved Storebelt. Jeg mener nemlig ikke, at det er rigtigt, at saasnart som der blot indtraffer en jevn Frost, hvilket jo kan ske selv i saa mild en Vinter, som vi have haft iaar, saa komme Overfartsforholdene strax i Norden, og Enhver veed jo, hvilke Ulemper der er forbundet dermed for det reisende Publikum samt for Postvæsenet, og at det foranlediger Udgifter i mange Retninger, samtidig med, at det spilder Tid og Kræfter. Jeg mener saaledes, at dette er et af de Punkter, som vi ikke kunne undgaa at have vor Opmærksomhed stærkt henvendt paa, selv om dets Ordning ogsaa skulde koste Udførelse. Endvidere maa det erkendes, at det er glædeligt ikke mindst for den spredte Landbefolkning's Vedkommende, at baade Postvæsenet, Telegrafvæsenet og Jernbanevæsenet have udviklet sig meget i den senere Tid, skjøndt der vel endnu kunde være Mangt og Meget tilbage at ønske, men allerede det, at disse tre Indretninger ere gjorte lettere tilgængelige for Publikum, maa vi jo være meget glade over. Det er jo imidlertid en given Ting, at der staar Meget tilbage for at tilvejebringe en Lighed i det Store. En fuldstændig Lighed kan jo selvfølgelig aldrig komme tilstede, thi de store Centra ville jo naturligvis altid have Fordel af saadanne Indretninger, men vi maa saavidt som muligt stræbe hen til, at Fordelen derved mere og mere ogsaa kan komme den spredte Befolkning tilgode, og overfor en saadan Udvikling tror jeg ikke, at man just bør tage i Betragtning, om Balancen netop i Diebliffet er tilfredsstillende eller ikke. Min Hovedbetragtning med Hensyn til disse Indretninger er den, at de ere frugtbargjørende og velgjørende for hele Befolkningen, og jeg ønsker derfor, at de maa tildrage sig en saadan Opmærksomhed og Anvendelse, som vi endnu ikke have nogen rigtig Anelse om her i Landet. Overfor en Udtalelse, som fremkom igaar, vil jeg sige, at jeg tror, at det vilde være uheldigt, om Nogen vilde sætte sig hen og regne ud, at Postbefordringen og de andre Indretninger, hvis Fordele skulde tilflyde Befolkningen, ikke i og for sig betale sig; thi dette er Noget, som vi maa holde rent borte. Vi ere ikke berettigede til at affisjere et Stykke af Landet og sige: Der betale disse Goder sig ikke, thi der er for lille en Befolkning. Derpaa maa vi aldeles ikke indlade os efter mit Begreb, og jeg frygter heller ikke for, at det nogen Tid vil udvikle sig paa den Maade, thi efter som Befolkningens Evner udvikle sig ikke alene i materiel, men ogsaa i aandelig Retning, vil Udviklingen saa at sige komme af sig selv. Det er ikke ønskeligt, at et saadant stort Gode saa at sige paanødes Befolkningen; der skal en vis Tid til, thi et Gode kan aldrig have, inden det paasjønnes. — Sligemaade vil

jeg sige, at hvad de aandelige Formaal angaar, er dette Lovforslag meget tilfredsstillende. For en Menneftaalder siden kjendte Agerbrugerne meget lidt til at faae nogenformelt Del i mangfoldige af de Goder, som andre Borgere nødte, og naar man sammenligner den Tid med den Nutiden, saa vil det ses, at der er sket mange store Fremskridt. Der er heriblandt een Ting, som jeg specielt vil gjøre opmærksom paa, da det ved Finantslovens Behandling ifjor blev meget stærkt omdebatteret, og det er de saakaldte Folkehøjskoler. Jeg kan meget godt forstaa, og jeg finder det meget naturligt, at det kan stille sig tvivlsomt for Mange, om det er rigtigt, at der f. Ex. her er opført 100,000 Kr. til Understøttelse for fattige Spijskoleelever. Naar man ikke har haft Leilighed til at gjøre sig bekendt og fortrolig med dette Forhold, saa finder jeg det naturligt, at man kan være i Tvivl om, at der er nogenformelt Grund til at anvende en saadan Bevilling; men i saa Henseende antager jeg, at den ærede Minister ved sit Tilfyn, hvis Nytte jeg ikke har nogen Tvivl om, er kommen til fuldstændig Overbevisning om, at ingen anden Bevilling paa Finantsloven er bedre anvendt end denne. Jeg skal ikke opholde mig længe herved, men jeg vil blot gjøre opmærksom paa, at efter hvad jeg har erfaret, vil der, om end denne Bevilling bliver meget forhøiet, endda være Kræfter og Elementer i Befolkningen nok til at søge denne Bevilling. Den er nu ikke mere tilstrækkelig, idet jeg antager, at Understøttelsen i sidste Aar har beløbet sig til gennemsnitlig 20 Kr. Jeg frygter ikke for, at dette er for høit, men jeg vil nødig sætte det for lavt. Det er saaledes, at den, der søger Skolen, maa levere ligesaa Meget til, det siger jeg ikke Noget imod. Den, der vil opnaa et Gode, skal vide, at det er et Gode, som koster, og Noget, man skal anstrenge sig for at faae. Jeg siger dette kun, fordi det er mig om at gjøre, at denne Bevilling maa blive vel set stadig paa Finantsloven. Det ses i Bilagene til Finantslovsforslaget, at Bevillingen omtrent er opbrugt for dette Aar. Det glæder mig meget, og jeg benytter Leiligheden til at udtale, at den ærede Minister her har været meget velvillig; saasnart der kom Forlangende om yderligere Tilfud af denne Bevilling, har det ogsaa fundet Ministerens Bifald. At denne Bevilling omtrent er opbrugt, støtter jeg derpaa, at Dpg. prøfsen viser, at der kun er nogle faa Tusinde Kroner tilbage. Efter denne Dpgjørelse ses det, at der stilles større Krav til Ministeren. Det er mig saaledes bekendt, at de to Skoleraad, som ligge mig nærmest, i den senere Tid have faaet omtrent 3,000 Kr. tilstillede. Det Skoleraad, hvoraf jeg har den Ære at være Medlem, er saaledes stillet, at til de Clever, som ere værdige til Understøttelse, efterat alle ere udfudte, som kunne udfydes, have vi kun 11 Kr. om Maanedens til hver Elev. Vi forlangte det udfyldt i den Retning, at vi